

Miljøministeriet
Departementet

Bæredygtigt Miljø og
Produktion
J.nr. 2022-776
Den 20. januar 2022

Opdateret overblik over sundhedsrisici ift. brandøvelsespladser forurenede med PFOS/PFAS i Danmark

Baggrund

Miljøstyrelsen sendte i efteråret 2021 en henstilling til kommuner, regioner, forsvaret og MST Virksomheder om hurtigst muligt at gennemgå og vurdere de tidligere identificerede brandøvelsespladser, om der kan være en sundhedsrisiko knyttet til lokaliteten, og hvilke tiltag der er eller bliver igangsat på baggrund af denne vurdering. I november 2021 havde 34 kommuner givet en tilbagemelding til Miljøstyrelsen, som dækkede over 89 af de 181 identificerede brandøvelsespladser, hvor der på cirka 25 af de 89 lokaliteter er vurderet, at der er eller kan være knyttet en sundhedsrisiko.

Flere kommuner har siden den 15. november 2021 indsendt svar, og Miljøstyrelsen udsendte den 22. november 2021 en påmindelse til de kommuner, der endnu ikke havde givet en tilbagemelding. Desuden kontaktede Miljøstyrelsen inden jul 2021 telefonisk de otte resterende kommuner.

Miljøstyrelsen har således nu modtaget tilbagemeldinger fra alle kommuner og oplyser følgende i forhold til de samlede tilbagemeldinger fra kommunerne vedr. sundhedsrisici ift. identificerede brandøvelsespladser forurenede med PFOS/PFAS:

Tilbagemeldinger fra kommunerne

Kommunerne har i deres svar indmeldt 25 nye lokaliteter, som ikke indgik i det tidligere overblik på de 181 brandøvelsespladser. Der er således samlet 206 brandøvelsespladser i Danmark, hvor der potentielt kan være en forurening med PFOS, da der har været brandøvelsespladser eller andre lignende aktiviteter, som kan have forårsaget PFOS/PFAS forurening. Det er ikke oplyst, hvordan de nye lokaliteter konkret er udpeget, men kommunernes grundige gennemgange lokalt har ført til denne yderligere udpegning.

Kommunerne har pr. januar 2022 samlet indmeldt 52 lokaliteter, hvor der kan være en tilknyttet sundhedsrisiko. Enkelte af de 52 lokaliteter indeholder flere brandøvelsespladser.

Tilbagemelding fra Naturstyrelsen

Naturstyrelsen har sendt opdaterede oplysninger om 9 tidligere brandøvelsespladser. Desuden har Naturstyrelsen oplyst, at de har tilbudt forpagtere på deres arealer med mulig forurening at teste deres dyr (blodprøver). Naturstyrelsen har ved udvalgte lokaliteter foretaget prøver i de formodede forurenede matricer. Naturstyrelsen vil i samarbejde med kommuner, regioner og forpagtere undersøge, hvordan den fremadrettede naturpleje skal foretages, så eventuelt forurenede materiale ikke ender i fødevarerproduktionen.

Tilbage melding fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har meldt tilbage vedr. 52 brandøvelsespladser og har orienteret om deres tiltag. 36 af de 52 lokaliteter er blevet undersøgt for forekomsten af PFAS. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har identificeret aktuelle bortforpagtninger og naturdrift på deres identificerede arealer fra listen og har vurderet nødvendigheden for udtagning af prøver for PFAS-forbindelser. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse holder desuden forpagterne til arealerne orienterede løbende. Miljøstyrelsen har sendt en opfølgende og uddybende forespørgsel til Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse for at afklare, om alle 52 pladser er vurderet i forhold til en overvejelse af sundhedsrisici.

Lokaliteter med potentiale for høj sundhedsrisiko

Kommunernes indmeldte sundhedsrisici, der er vurderet på de 52 lokaliteter, dækker over flere forskellige forhold. Der er tale om hhv. arealer med græssende kvæg, kolonihaver, put-and-take søer, vandløb samt marine områder med eksempelvis fiskeri og badevand mv.

Fødevarestyrelsen oplyser på sin hjemmeside, at ”I vurderingen af PFOS fra kød spiller kostvaner en rolle. Kogræsserforeninger, hvor nogle medlemmer kan forventes at spise meget kød fra samme dyr, skal have særlig opmærksomhed i denne forbindelse”. Der er ikke i tilbagemeldinger fra kommunerne indtil videre peget på, at der er påvist markante indhold af PFOS i kvæg, som er sammenlignelige med sagen i Korsør. I tilbagemeldingerne fra kommunerne er der ikke oplysninger om, hvorvidt der er kogræsserlaug på de 52 lokaliteter. På omkring 10 af de 52 lokaliteter er der, eller har der været græssende dyr.

For 35 af de 52 indmeldte lokaliteter med identificeret eller potentiel sundhedsrisiko, har kommunerne informeret om, at der er igangsat analyser og tiltag.

For de resterende 17 lokaliteter, har kommunerne ikke oplyst, hvilke tiltag der planlægges, herunder om der planlægges analyser af formodede forureningsmatricer mv. Miljøstyrelsen tager nu kontakt til kommunerne for at følge op på status for disse 17 lokaliteter.

Arbejdet med at sikre overblik over brandøvelsespladser, og afklaring af tilknyttet sundhedsrisiko er dermed godt på vej. Kommuner og regioner, der er jordforureningsmyndigheder, følger op med konkrete handlinger på de lokaliteter, de har vurderet, der kan have en tilknyttet sundhedsrisiko. Kommunerne afklarer også om der grundlag for at udstede undersøgelsespåbud eller oprensningsspåbud til en ansvarlig forurener.